

Opdagelsen af Guldminerne i Kalifornien og Australien sidst i Fyrrerne og i Begyndelsen af Halvtresserne, og som i Begyndelsen af Halvfjerdserne ved Følgerne af Udbetalingen af den franske Krigsskadeserstatning, 5 Milliarder, til Tyskland, og hvad der dermed staar i Forbindelse. Men om noget saadant er der slet ikke Tale nu. Med Hensyn til en Paavisning i det enkelte af en Dyrtid skal jeg først dvæle et Øjeblik ved de af Ministeren anførte Oplysninger fra det engelske Finansblad „Economist“. Der sigtes herved formentlig til de saakaldte Index-tal, som findes offentliggjorte i dette Blad hvert Fjerdingaar. Jeg antager, at den højtærede Finansminister har benyttet Tallene fra December 1900; det er de sidste, der overhovedet foreligge. Ved Index-tal forstaaer man følgende: Forfatteren af Prisstatistik tager et af ham vilkaarlig valgt Antal Varer til Undersøgelse. Naar jeg siger vilkaarlig valgt, skal det forstaaes saaledes, at han efter sit Skøn vælger Varer, som menes at have særlig Betydning for Verdensmarkedet i Almindelighed. Han sammenlægger Prisen paa de forskellige Varer og faar saa de paagældende Index-tal. Mod selve Metoden vil vistnok den højtærede Finansminister være den første til at indrømme, at der kan gøres begrundede Indvendinger. Selve Valget af Varerne er vilkaarligt, og man tager navnlig intet Hensyn til Kvantiteten af de paagældende Varer. Selv om en Vare kun fremtræder med et ringe Forbrug i Verdensmarkedets Konsum, saa kommer den til at virke i Index-listen paa samme Maade som en Vare, af hvilken der bruges f. Eks. 10 Gange saa meget. Absolut set have da Tallene ringe Værdi, men med Hensyn til Sammenligningen mellem forskellige Perioder, kan man selvfølgelig bruge dem med nogen Varsomhed. Index-tallet for December 1900 lyder paa 2,125. Det er et Tal, som ganske vist er noget højere end f. Eks. Tallet for December 1898, da det nemlig var 1,918. Den højtærede Minister har Ret i, at der her er en Stigning paa nogle pCt., men Tallet for December 1900, 2,125, er lavere end Tallet for September 1900, hvor det nemlig var 2,335, og det er lavere end Tallet for December 1899, hvor det var 2,145, medens derimod Tallet for December 1899 var betydelig højere end for September 1899, altsaa en ganske modsat Bevægelse end den, der har fundet Sted i Aaret 1900. Skulde man derfor slutte noget af disse Tal, saa vilde man nærmest sige, at der har været en periodisk og ikke særlig

betydelig Bølgepristop i Aaret 1898. Denne har strakt sig et Stykke ind i 1899 og maaske endnu en Smule ind i 1900, men derefter synes denne at være afløst af en Bølgedal, der endnu ikke har naaet Lavmaalet for 1898, men som tenderer der hen imod. Dette vilde være en rimelig Slutning; om den er berettiget eller ubegrundet, skal jeg dog vel vogte mig for at udtale mig om, thi det er alt for vanskeligt at udtale sig derom, naar man, som vi Grundten allesammen ere, ere uvidende om Aarsagerne. Jeg nævner nærmest disse Tal for at vise, at den højtærede Minister sikkert ikke har været berettiget til at bruge dem for at begrunde sin Anskuelse. For enkelte Varers Vedkommende, der staa opført i vedkommeude Prisstatistik, kan jeg anføre, at Korn, navnlig Hvede, er betydelig lavere i Pris nu end i December 1897 og 1896. Hvede staaer nemlig sidst opført til 26 sh. 9 d., men i 1897 til 34 og i 1896 til 30 sh. 9 d. Petroleum er lavere. Kul er derimod højere, det er rigtigt. Jern er nu ikke saa lidt lavere end for et Aar siden. Men disse Tal, hentede fra det store Verdensmarked, have maaske mindre Interesse for os. Det vilde have langt større Betydning, om vi vare i Stand til at give nøjagtige og paalidelige Oplysninger om, hvordan Prisbevægelsen har været i Danmark. I saa Henseende er jeg nu saa heldig at være i Stand til at give det høje Ting nogle Meddelelser, som maaske ikke ville være uden Interesse, til Belysning af Spørgsmaalet om, hvorvidt der kan være Tale om Dyrtid. Sagen er den, at der af Embeds- og Bestillingsmænd under Københavns Kommune er indgivet et Andragende til Kommunen om et Dyrtidstillæg. Det kom sikkert ret overraskende for Kommunalbestyrelsen, da man omtrent to Aar forud betydelig havde forøget saa godt som alle de kommunale Lønninger. I den Anledning har Kommunalbestyrelsen anstillet nogle Undersøgelser om Prisforholdene til Belysning af dette Andragendes Vægt og Værdi. Af disse Undersøgelser ser jeg mig i Stand til at meddele nogle Tal. Man har taget sit Udgangspunkt fra Aaret 1874, og dette med meget god Grund. I 1874 havde vi nemlig virkelig noget, som man var berettiget til at kalde en Dyrtid, og i dette Aar blev af den Grund de københavnske Embeds- og Bestillingsmænds Løn ikke lidt forhøjet. Naar man altsaa nu vil motivere et Dyrtidstillæg paa, at der for Øjeblikket er Dyrtid, og derved vil naa over de Løn-